

Αθήνα, 9 Οκτωβρίου 2024

Δελτίο Τύπου

Η χρηματοοικονομική γνώση απαραίτητο σκέλος της εκπαίδευσης των μαθητών από το Δημοτικό: συμπεράσματα Ημερίδας του Ινστιτούτου Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού και της ΕΕΔΑΔΠ στο πλαίσιο του προγράμματος «@ξία»

Τη σημασία της απόκτησης βασικών χρηματοοικονομικών γνώσεων ήδη από νεαρή ηλικία και μάλιστα μέσω της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ανέδειξε η ημερίδα με θέμα «Χρηματοοικονομική γνώση από το Δημοτικό – Πρόγραμμα @ξία», που διοργάνωσαν στο Μουσείο της Ακρόπολης το Ινστιτούτο Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού και η ΕΕΔΑΔΠ.

Την εκδήλωση παρακολούθησαν εκπρόσωποι του επιχειρηματικού κόσμου, εκπαιδευτικοί και πλήθος μαθητών της δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στην ημερίδα, την πρώτη γύρω από το θέμα του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού στις νεαρές ηλικίες, χαιρέτισαν ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. **Κωστής Χατζηδάκης**, ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας κ. **Γιάννης Στουρνάρας** και η Υφυπουργός Παιδείας, Αθλητισμού και Θρησκευμάτων κα **Ζέττα Μακρή**.

Ο Υπουργός Οικονομικών μεταξύ άλλων ανέφερε ότι «*δεν χωρεί καμία αμφιβολία ότι ένας πολίτης με οικονομική παιδεία μπορεί να προστατεύσει καλύτερα τα συμφέροντά του. Και αυτό δείχνουν και τα στοιχεία του ΟΟΣΑ. Οι άνθρωποι που έχουν υψηλότερα επίπεδα οικονομικής εκπαίδευσης επιτυγχάνουν – κατά μέσο όρο – και υψηλότερα επίπεδα οικονομικής ευημερίας. Σε ένα ευρύτερο πλαίσιο η οικονομική παιδεία αποτελεί κοινωνικό κεφάλαιο καθώς μας προστατεύει από τις σειρήνες του λαϊκισμού. Όταν οι πολίτες έχουν βασικές γνώσεις σε θέματα οικονομίας, αυτό οδηγεί σε μια καλύτερα πληροφορημένη και πιο ενεργή κοινωνία. Και αυτό είναι ζωτικής σημασίας αφενός για την ποιότητα των δημοκρατιών μας και αφετέρου για τη σταθερότητα των οικονομιών μας. Η κατανόηση των βασικών οικονομικών εννοιών είναι μια απαραίτητη οριζόντια δεξιότητα που πρέπει να έχουν όλοι οι πολίτες σε μια σύγχρονη κοινωνία. Όπως συμβαίνει για παράδειγμα με τις ψηφιακές δεξιότητες. Αυτός είναι και ο λόγος που πολλές χώρες έχουν πλέον αναπτύξει ολοκληρωμένες στρατηγικές για την προώθηση της οικονομικής παιδείας. Και η Ελλάδα πρόσφατα υιοθέτησε μια τέτοια στρατηγική, με τη βοήθεια του ΟΟΣΑ.»*

Ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας επισήμανε ότι «ο οικονομικά εγγράμματος πολίτης γνωρίζει πώς να χρησιμοποιεί έξυπνα το χρήμα στην καθημερινότητά του και να λαμβάνει σωστές οικονομικές αποφάσεις, ώστε να επιτυγχάνει μακροπρόθεσμα την άνοδο του βιοτικού του επιπέδου. Η ευημερία του μέσου πολίτη επηρεάζει κατόπιν την ευημερία της κοινωνίας στο σύνολό της και πολλαπλασιάζει τη δυνατότητά της να αντιμετωπίζει με επιτυχία χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως η πρόσφατη πανδημία και κάθε νέα κρίση. Προκειμένου να γίνει κατανοητό ότι «τα λεφτά δεν τα βρίσκουμε στον δρόμο» και ότι κάθε ευρώ είναι σημαντικό, είναι επείγον, πέρα από τη διδασκαλία βασικών οικονομικών εννοιών, να ενισχύσουμε θετικές συμπεριφορές προς αυτή την κατεύθυνση μέσα από την καλλιέργεια κατάλληλων συνηθειών από μικρή ηλικία. Η Τράπεζα της Ελλάδος αποδίδει μεγάλη σημασία στο θέμα, όπως και άλλες κεντρικές τράπεζες σε όλη την Ευρώπη. Όσον αφορά τις δικές της πρωτοβουλίες και δράσεις χρηματοοικονομικής παιδείας, η Τράπεζα της Ελλάδος μέχρι πρότινος απευθυνόταν κυρίως στους μαθητές λυκείου και τους φοιτητές. Τα τελευταία όμως χρόνια έχει στραφεί και στους μαθητές δημοτικού, έχοντας επίγνωση της ωφέλειας που προκύπτει από το νεαρό της ηλικίας τους.»

Η υφυπουργός Παιδείας τόνισε στο χαιρετισμό της ότι «το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις στον τομέα της χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης και, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, θέτουμε στη διάθεση μαθητών και εκπαιδευτικών εργαλεία για την καλλιέργεια κρίσιμων δεξιοτήτων, όπως ο οικονομικός γραμματισμός. Η εκπαιδευτική μας πολιτική για την απόκτηση της χρηματοοικονομικής γνώσης κινείται σε τέσσερις άξονες και περνά μέσα από τα εργαστήρια δεξιοτήτων τα οποία παρέχουν μια πληθώρα εναλλακτικών προσεγγίσεων στα θέματα του οικονομικού γραμματισμού, τα νέα προγράμματα σπουδών με τις διαθεματικές προσεγγίσεις, τους μαθητικούς διαγωνισμούς οι οποίοι προσφέρουν ποικίλα ερεθίσματα, γνώσεις και εμπειρίες στο πεδίο και τα διαθέσιμα εκπαιδευτικά προγράμματα. Προς την ίδια κατεύθυνση, και η αύξηση των ωρών των οικονομικών μαθημάτων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, όπως διαβεβαίωσε ο Υπουργός Παιδείας, Κυριάκος Πιερρακάκης από το 5ο Διεθνές Συνέδριο του ΟΕΕ. Επίσης, συμμετέχουμε, ενεργά, στην Εθνική Στρατηγική για τον Χρηματοοικονομικό Εγγραμματισμό στην Ελλάδα, στη χάραξη της οποίας συνέβαλε το ΙΕΠ και πρόκειται να συνδράμει και στις δράσεις εφαρμογής της στρατηγικής του αρμόδιου Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών».

Στις συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης που διοργανώθηκαν στο πλαίσιο της ημερίδας, και συντόνισε ο δημοσιογράφος κ. Γιάννης Παπαδογιάννης, πήραν μέρος με ομιλίες και παρεμβάσεις οι:

Θεόδωρος Αθανασόπουλος, Πρόεδρος ΕΕΔΑΔΠ και διευθύνων σύμβουλος Ceral

Καθηγητής **Νικόλαος Φίλιππας**, Καθηγητής Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων Πανεπιστημίου Πειραιά και Πρόεδρος Ινστιτούτου Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού

Andrea Grifoni, Policy Advisor ΟΟΣΑ

Θεώνη Αλαμπάση, Γενική Γραμματέας Χρηματοπιστωτικού τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, Υπουργείο Οικονομικών

Χαρούλα Απαλαγάκη, Acting Γενική Διευθύντρια Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών

Τάσος Πανούσης, Αντιπρόεδρος ΕΕΔΑΔΠ και Διευθύνων Σύμβουλος dovalue Greece

Κυριακή Κοσμίδου, Καθηγήτρια Τμήματος Οικονομικών Επιστημών Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Γεώργιος Πάνος, καθηγητής Adam Smith Business School Πανεπιστημίου Γλασκώβης

Δρ. Νέλλη Παππά, Επόπτρια Σχολείων Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας

Η Ημερίδα είχε ως κύριο στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινού στη σημασία που έχει η ενδυνάμωση των γνώσεων των νεαρών μαθητών και μαθητριών σε χρηματοοικονομικά θέματα. Κατά τη διάρκεια των εργασιών συζητήθηκαν οι τελευταίες διεθνείς εξελίξεις και προκλήσεις στον τομέα της χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης.

Ο Πρόεδρος του Ινστιτούτου Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού καθηγητής κ. Νικόλαος Φίλιππας δήλωσε σχετικά με την εκδήλωση: *«Η ημερίδα αυτή αποτελεί ορόσημο για την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας στη σημασία του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού, και τη διάδοση του προγράμματος @ξία. Η νέα δράση του Ινστιτούτου για την χρηματοοικονομική εκπαίδευση και ενδυνάμωση των παιδιών θα συμβάλει αποτελεσματικά στην δημιουργία μιας νέας γενιάς χρηματοοικονομικά ενημερωμένων πολιτών».*

Ο Πρόεδρος της ΕΕΔΑΔΠ και διευθύνων σύμβουλος της Ceral κ. Θεόδωρος Αθανασόπουλος ανέφερε για την πρωτοβουλία της Ένωσης: *«Η εξοικείωση των παιδιών με τις θεμελιώδεις οικονομικές έννοιες αποτελεί προϋπόθεση ατομικής προόδου και κοινωνικής ευημερίας σε μια εποχή όπου η οικονομία εξελίσσεται και η ψηφιακή τεχνολογία φέρνει τις συναλλαγές στην καθημερινότητα όλο και μικρότερων ηλικιών. Για την πρόληψη της υπερχρέωσης και της υπερβολικής αύξησης του ιδιωτικού χρέους απαιτείται η κατοχή βασικών γνώσεων για*

τον τρόπο λειτουργίας της οικονομίας και των συναλλαγών. Με το πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης @ξία και την επικείμενη ημερίδα, προσδοκούμε να συνεισφέρουμε σε αυτή την προσπάθεια.»

Συν.: φωτογραφίες με στιγμιότυπα από την Ημερίδα

Η Ένωση Εταιρειών Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις εκπροσωπεί το νέο χρηματοπιστωτικό κλάδο των Εταιρειών Διαχείρισης. Η Ένωση ιδρύθηκε στις αρχές του 2019 και σήμερα περιλαμβάνει περίπου 20 Εταιρείες Διαχείρισης ως μέλη. Όλα τα μέλη της αδειοδοτούνται και εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Το Ινστιτούτο Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού (Financial Literacy Institute) αποτελεί μη κερδοσκοπικό οργανισμό με σκοπό την ανάπτυξη δράσεων για τη διάδοση της χρηματοοικονομικής γνώσης και την καταπολέμηση του χρηματοοικονομικού αναλφαριθμητισμού. Το Ινστιτούτο ιδρύθηκε το Φεβρουάριο του 2016 από τον καθηγητή στο τμήμα οργάνωσης και διοίκησης του Πανεπιστημίου Πειραιώς κ. Νικόλαο Φίλιππα.

Τα βασικά συμπεράσματα της ημερίδας

- Σε παγκόσμια κλίμακα η χρηματοοικονομική γνώση είναι δραματικά ανεπαρκής. Μόλις ένας στους τρεις κατοίκους του πλανήτη θεωρείται χρηματοοικονομικά εγγράμματος. Πάνω από 3,5 δισεκατομμύρια ενήλικοι αδυνατούν να κατανοήσουν τις βασικές έννοιες, η πλειονότητα των οποίων ζει στις αναπτυσσόμενες χώρες.
- Η έλλειψη βασικών γνώσεων γύρω από την οικονομία και τις συναλλαγές έχει σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στις αποφάσεις και την ποιότητα ζωής και κατά συνέπεια στη συνολική ευημερία κοινοτήτων και κοινωνιών.
- Στη χώρα μας το συνολικό επίπεδο χρηματοοικονομικής γνώσης απέχει σημαντικά από το επιθυμητό. Σε έρευνα του ΟΟΣΑ ο χρηματοοικονομικός αλφαριθμητισμός των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης διαπιστώθηκε χαμηλός. Ενδεικτικά, 6-7 στους 10 αδυνατούσαν να απαντήσουν απλές ερωτήσεις για την αποταμίευση και 3 στους 4 δεν κατανοούσαν την επίδραση του πληθωρισμού στην αγοραστική δύναμη.

- Η πλειοψηφία των πολιτών αποδίδει το έλλειμμα στην απουσία ειδικής μέριμνας από την εκπαιδευτική διαδικασία. Έξι στους δέκα (σύμφωνα με μια ειδική έρευνα) πιστεύουν πως ο χρηματοοικονομικός αλφαριθμητισμός πρέπει να εισαχθεί από το δημοτικό σχολείο.
- Πολλές χώρες έχουν προχωρήσει σε αυτή την κατεύθυνση, με ειδικά προγράμματα τόσο στην πρωτοβάθμια όσο και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, όπως για παράδειγμα οι ΗΠΑ, η Βρετανία, η Νέα Ζηλανδία, η Νότια Αφρική και η Βραζιλία.\
- Στην Ελλάδα έχει ωριμάσει το αντίστοιχο αίτημα και το πρόγραμμα @ξία του Ινστιτούτου Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού σε συνεργασία με την ΕΕΔΑΔΠ αποτελεί το εφαλτήριο για την εισαγωγή του πεδίου στην εκπαιδευτική διαδικασία. Το πρόγραμμα -με το σύνολο των δράσεών του- έχει ήδη προσεγγίσει 300.000 δασκάλους, γονείς και μαθητές με στόχο την εξοικείωσή τους στην απόκτηση ή/και τη διάδοση βασικών χρηματοοικονομικών γνώσεων και την εισαγωγή τους στο σχολικό πρόγραμμα.
- Και η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών αναπτύσσει δράσεις με αντίστοιχη στόχευση, εστιασμένες στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση και το γενικό πληθυσμό.
- Βασική πρόταση πολιτικής του ΟΟΣΑ αποτελεί η διδασκαλία βασικών οικονομικών γνώσεων στα σχολεία, η οποία θα συμβάλει και στη μείωση των κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων. Επίσης, η υποστήριξη των εκπαιδευτικών με υλικό και εκπαίδευση ώστε να μπορούν να διδάξουν το αντίστοιχο μάθημα.
- Η Εθνική Στρατηγική για το Χρηματοοικονομικό Εγγραμματισμό πρέπει να υλοποιηθεί το συντομότερο. Για το σκοπό αυτό συγκροτήθηκε μια Γενική Επιτροπή, που θα έχει την ευρύτερη εποπτεία της υλοποίησης, και Θεματικές Επιτροπές με τη συμμετοχή φορέων όπως το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, η Ελληνική Ένωση Τραπεζών, το Κέντρο Ποργραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, επιμελητήρια και επαγγελματικές ενώσεις, η ΕΕΔΑΔΠ, η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος, τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης, η Ένωση Οικονομολόγων Εκπαιδευτικών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, καταναλωτικές οργανώσεις και το Ινστιτούτο Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού. Η πρώτη συνεδρίαση έχει προγραμματιστεί για τις 31 Οκτωβρίου – κατά παράδοση ημέρα της αποταμίευσης.